

Öznel Yargı: Doğruluğu/yanlışığı kişiden kişiye değişen ifadelerdir.
“İstanbul tarihi güzellikleriyle eşsiz bir şehirdir.”

Nesnel Yargı: Doğruluğu/yanlışığı değişmeyen, kanıtlanabilir ifadelerdir. “Romanlarda olaylar küçük bir kasabada geçiyor.”

Sebe – Sonuç Cümlesi: Eylemin gerekçesini bildiren cümlelerdir.
“Matbaanın icadıyla okuma yazma oranı arttı.”

Amaç – Sonuç Cümlesi: Eylemin amacını bildiren cümlelerdir.
“Borcunu ödemek için evini satmış.”

Koşul – Sonuç Cümlesi: Eylemin gerçekleşmesinin bir şarta bağlandığı cümlelerdir. “İnsan severse güzelleşir.”

Doğrudan Anlatım: Başkasına ait bir sözün olduğu gibi aktarılmasıdır.
“Annem yemeğe geç kalmayın dedi.”

Dolaylı Anlatım: Başkasına ait sözü içeriği değiştirmeden kendi sözcüklerimizle aktarmaktır. “Annem yemeğe geç kalmamamızı söyledi.”

Tanım Cümlesi: Bir varlığın veya kavramın tanımının yapıldığı “Bu nedir?” sorusuna cevap veren cümlelerdir.
“Kitap, ders veren bir öğretmendir.”

Öneri Cümlesi: Bir sorunu çözmek için görüş ve düşüncelerin ifade edilmesidir. “Kendinize bir amaç belirleyin.”

Eleştiri Cümlesi: Bir eser, yapıt ya da kişinin doğru ya da yanlış yönlerini belirtir.

“Ödevlerini düzenli yapıyor.” (Olumlu eleştiri)

“Burnu havada olduğundan kimseyi beğenmez.” (Olumsuz eleştiri)

Öz Eleştiri Cümlesi: Kişinin kendini eleştirmesidir .

“Zamanı iyi değerlendirmedim için başarısız oldum.”

Varsayım Cümlesi: Gerçekleşmemiş bir durumun gerçekmiş gibi kabul edilmesidir. “Tut ki sınavı kazandın.”

Olasılık Cümlesi: Gerçekleşmesi kesin olmayan durumların ifade edilmesidir. “Arabanın benzini bitmiş olabilir.”

Ön Yargı Cümlesi: Bir durum ya da kişi hakkında, olay ya da durum yaşanmadan söylenen yargılardır. “Göreceksin, bu kitap çok satacak.”

Yakınma Cümlesi: Bir durumla ilgili rahatsızlığın dile getirildiği cümlelerdir. “Her defasında en zor işleri bana veriyor.”

Pişmanlık Cümlesi: Yapılan hata sonucunda duyulan üzüntüyü ifade eden cümlelerdir. “Bu işe başlamasaydım iyi olacaktı?”

Küçümseme Cümlesi: Kişiye değer vermeme, onu küçük görme anlamı taşıyan cümlelerdir. “Bu çalışmayla mı derece yapacaksın?”